

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI DE LA PRESIDÈNCIA

8687 *Reial decret 650/2011, de 9 de maig, pel qual s'aprova la reglamentació tecnicosanitària en matèria de begudes refrescants.*

Fins ara els requisits sanitaris exigibles a les begudes refrescants els regulava el Reial decret 15/1992, de 17 de gener, pel qual s'aprova la reglamentació tecnicosanitària per a l'elaboració, la circulació i la venda de begudes refrescants. L'esmentada norma s'ha de revisar des del punt de vista de la seguretat alimentària, especialment des de l'aprovació del Reglament (CE) núm. 178/2002 del Parlament Europeu i del Consell, de 28 de gener de 2002, pel qual s'estableixen els principis i els requisits generals de la legislació alimentària, es crea l'Autoritat Europea de Seguretat Alimentària i es fixen procediments relatius a la seguretat alimentària, i del Reglament (CE) núm. 852/2004 del Parlament Europeu i del Consell, de 29 d'abril de 2004, relatiu a la higiene dels productes alimentaris.

El nou enfocament legislatiu adoptat per la Unió Europea ha establert, entre altres, normes i procediments pel que fa a la responsabilitat dels fabricants i de les autoritats competents, els requisits estructurals, operatius i higiènics per als establiments i els requisits per a la producció, emmagatzematge i transport d'aliments amb caràcter general.

Aquesta norma regula determinats aspectes que des del punt de vista de seguretat alimentària han de complir les empreses que intervenen en l'elaboració, la importació, l'emmagatzematge i la comercialització de begudes refrescants.

Així mateix, es pretén adequar aquesta matèria a la legislació horitzontal, tant pel que fa als additius, com pel que fa a l'etiquetatge, presentació i publicitat dels productes alimentaris.

Aquesta disposició s'ha sotmès al procediment d'informació en matèria de normes i reglamentacions tècniques que preveu la Directiva 98/34/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 22 de juny de 1998, modificada per la Directiva 98/48/CE, de 20 de juliol de 1998, incorporades a l'ordenament jurídic nacional mitjançant el Reial decret 1337/1999, de 31 de juliol, així com al procediment de l'article 11 del Reglament (CE) núm. 1925/2006 del Parlament Europeu i del Consell, de 20 de desembre de 2006, sobre l'addició de vitamines, minerals i altres substàncies als aliments.

Aquest Reial decret es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.16a de la Constitució, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva en matèria de bases i coordinació general de la sanitat.

En el procés d'elaboració d'aquesta norma s'han consultat les comunitats autònomes i ciutats de Ceuta i Melilla, així com els sectors afectats, i la Comissió Interministerial per a l'Ordenació Alimentària n'ha emès l'informe preceptiu.

En virtut d'això, a proposta de la ministra de Sanitat, Política Social i Igualtat, del ministre d'Indústria, Turisme i Comerç i de la ministra de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 6 de maig de 2011,

DISPOSO:

Article 1. *Objecte i àmbit d'aplicació.*

Aquest Reial decret té per objecte definir, a efectes legals, què s'entén per begudes refrescants, i fixar, amb caràcter obligatori, l'ordenació jurídica de tals productes, que obliga tots els operadors implicats tant si estan ubicats en el territori nacional o en països tercers, sense perjudici del que preveu la disposició addicional única en relació amb la clàusula de reconeixement mutu.

Article 2. *Definicions, denominacions i característiques dels productes.*

1. Definicions.

Als efectes de la present disposició s'entén per begudes refrescants les begudes analcohòliques, carbonatades o no, preparades amb aigua de consum humà, aigües preparades, aigua mineral natural o de font (d'ara endavant aigua), que continguin un o més d'un dels ingredients següents: anhídrid carbònic, sucres, suc, purés, disgregats de fruites i/o vegetals, extractes vegetals, vitamines i minerals, aromes, additius autoritzats o altres ingredients alimentaris.

2. Denominacions.

a) «Aigua de Seltz»: beguda constituïda per aigua i un mínim de sis grams per litre d'anhídrid carbònic.

b) «Aigua de soda»: beguda constituïda per aigua i un mínim de sis grams per litre d'anhídrid carbònic que es caracteritza per contenir bicarbonat sòdic.

c) «Aigua aromatitzada»: aigua, amb anhídrid carbònic o sense, que conté aromes.

d) «Gasosa»: la beguda incolora preparada amb aigua, anhídrid carbònic, aromes, sucres i/o edulcorants i additius autoritzats.

e) «Altres begudes refrescants»: la denominació genèrica de beguda refrescant es pot concretar amb una denominació que es correspongui amb la seva composició o característiques. Entre d'altres, amb caràcter enunciatiu i no limitador, hi ha:

1a Les begudes refrescants de suc de fruites, que es caracteritzen per contenir suc, purés, disgregats de fruites o les seves barreges.

2a Les begudes refrescants d'extractes, que es caracteritzen per contenir extractes de fruites, d'altres vegetals o de tots dos.

3a Les begudes refrescants mixtes, que estan constituïdes per begudes refrescants i altres aliments.

4a Les begudes refrescants per diluir i els productes sòlids per a la preparació de begudes refrescants, que són les que una vegada reconstituïdes compleixin el que estableix aquesta disposició.

5a Les begudes refrescants aromatitzades, que es caracteritzen per contenir agents aromàtics amb addició d'altres ingredients alimentaris.

3. Característiques dels productes acabats.

No contenir alcohol en quantitat superior al 0,5 per cent en volum.

Article 3. *Primeres matèries.*

Les begudes refrescants poden contenir qualsevol dels ingredients següents, els quals han de complir la seva corresponent normativa:

1. Aigua de consum humà, aigua preparada, aigua mineral natural o de font, tal com les defineixen el Reial decret 140/2003, de 7 de febrer, pel qual s'estableixen els criteris sanitaris de la qualitat de l'aigua de consum humà, el Reial decret 1798/2010, de 30 de desembre, pel qual es regula l'explotació i la comercialització d'aigües minerals naturals i aigües de font envasades per a consum humà i el Reial decret 1799/2010, de 30 de desembre, pel qual es regula el procés d'elaboració i comercialització d'aigües preparades envasades per al consum humà. Aquesta aigua es pot sotmetre a tractaments autoritzats, per adequar-la a les característiques necessàries per a la fabricació de begudes refrescants.

2. Anhídrid carbònic, que ha de complir els criteris de puresa establerts en el Reial decret 1466/2009, de 18 de setembre, pel qual s'estableixen les normes d'identitat i puresa dels additius alimentaris diferents dels colorants i edulcorants utilitzats en els productes alimentaris.

3. Sucres, els definits en la normativa en vigor sobre determinats sucres destinats a l'alimentació humana i els obtinguts de la fruita.

4. Sucs, purés, disgregats de fruites o de vegetals o les seves barreges.

5. Xarop compost o preparat bàsic.

6. Extractes de fruites, de vegetals o de tots dos.

7. Cafeïna i quinina.

8. Additius i aromes autoritzats de conformitat amb les normes següents:

a) Reglament (CE) núm. 1333/2008 del Parlament Europeu i del Consell, de 16 de desembre de 2008, sobre additius alimentaris.

b) Reglament (CE) núm. 1334/2008 del Parlament Europeu i del Consell, de 16 de desembre de 2008, sobre les aromes i determinats ingredients alimentaris amb propietats aromatitzants utilitzats en els aliments i pel qual es modifiquen el Reglament (CEE) núm. 1601/1991 del Consell, els reglaments (CE) núm. 2232/1996 i (CE) núm. 110/2008 i la Directiva 2000/13/CE.

c) Reial decret 2001/1995, de 7 de desembre, que aprova la llista positiva d'additius colorants autoritzats per ser usats en l'elaboració de productes alimentaris, així com les seves condicions d'utilització.

d) Reial decret 2002/1995, de 7 de desembre, pel qual s'aprova la llista positiva d'edulcorants autoritzats per ser usats en l'elaboració de productes alimentaris, així com les seves condicions d'utilització.

e) Reial decret 142/2002, d'1 de febrer, pel qual s'aprova la llista positiva d'additius diferents de colorants i edulcorants per ser usats en l'elaboració de productes alimentaris, així com les condicions d'utilització.

f) Reial decret 299/2009, de 6 de març, pel qual s'estableixen les normes d'identitat i puresa dels edulcorants utilitzats en els productes alimentaris.

g) Reial decret 1465/2009, de 18 de setembre, pel qual s'estableixen les normes d'identitat i puresa dels colorants utilitzats en els productes alimentaris.

h) Reial decret 1466/2009, de 18 de setembre, pel qual s'estableixen les normes d'identitat i puresa dels additius alimentaris diferents dels colorants i edulcorants utilitzats en els productes alimentaris.

9. Vitamines i minerals.

10. Altres ingredients utilitzats en alimentació humana o autoritzats de conformitat amb el Reglament (CE) núm. 258/97 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 de gener de 1997, sobre nous aliments i nous ingredients alimentaris.

11. Els ingredients esmentats en els apartats anteriors només es poden utilitzar en l'elaboració de begudes refrescants si comporten l'elaboració de productes segurs i no suposin riscos per a la salut dels consumidors, tal com s'hagi establert en estudis científics generalment acceptats. Les autoritats competents poden requerir als responsables de la comercialització de tals productes que facilitin la documentació tècnica referida als seus productes i ingredients.

12. Els coadjuvants tecnològics que s'enumeren a continuació, així com els autoritzats en altres estats membres de la Unió Europea.

a) Gasos inerts per a espais lliures:

Anhídrid carbònic.

Nitrogen.

b) Agents filtrants per als xarops o preparats bàsics:

Bentonites.

Caolí.

Carbó.

Cel·lulosa.

Síllice amorfa.

Silicoaluminat de sodi.

Terra d'infusoris.
Zeolites.

c) Facilitadors de procés.
Dimetilpolisiloxà.

Article 4. *Envasament, etiquetatge, presentació i publicitat.*

Els envasos de begudes refrescants poden ser reutilitzables i no reutilitzables. En qualsevol cas, s'ha de garantir el compliment dels requisits de seguretat alimentària.

L'etiquetatge dels productes objecte d'aquesta reglamentació ha de complir el que disposen el Reial decret 1334/1999, de 31 de juliol, pel qual s'aproven la Norma general d'etiquetatge, presentació i publicitat dels productes alimentaris, i les seves modificacions, així com altres normes nacionals i comunitàries que siguin aplicables i, en particular, el Reial decret 906/2003, de 27 de juliol, relatiu a l'etiquetatge dels productes alimentaris que contenen quinina o cafeïna i el Reial decret 930/1992, de 17 de juliol, pel qual s'aprova la norma d'etiquetatge sobre propietats nutritives dels productes alimentaris.

En les begudes refrescants de suc de fruites s'ha d'assenyalar, a més, el percentatge de suc que contenen.

En el cas de la venda de begudes refrescants no preenvasades s'han d'aplicar les disposicions següents:

1. Venda de begudes refrescants preparades en el local on s'expenen per al seu consum immediat: els expenedors han de col·locar obligatòriament, en un lloc destacat i a la vista del consumidor, un rètol en el qual es detallin de forma llegible les dades de l'etiquetatge obligatori següents referents al producte:

a) Denominació del producte.
b) Llista d'ingredients.
c) El nom o la raó social o denominació del fabricant, envasador o venedor establert a la Unió Europea i, en tots els casos, el seu domicili.

2. Venda de begudes refrescants mitjançant màquines dosificadores: sense perjudici del compliment d'una altra legislació que pugui ser aplicable, els expenedors han de col·locar juntament amb aquestes màquines, ja siguin ateses per un empleat o manejades pel mateix consumidor, en un lloc destacat i clarament visible, un rètol en el qual es detallin les dades de l'etiquetatge obligatori següents facilitades pel proveïdor:

a) Denominació del producte.
b) Llista d'ingredients.
c) El nom o la raó social o denominació del fabricant, envasador o venedor establert a la Unió Europea i, en tots els casos, el seu domicili.

Només es permet el reompliment dels recipients alimentadors fora de la fàbrica a l'empresa responsable del producte, o a les autoritzades per aquesta empresa.

Disposició addicional única. *Clàusula de reconeixement mutu.*

Els requisits d'aquest Reial decret no s'han d'aplicar a les begudes refrescants legalment fabricades o comercialitzades d'acord amb altres especificacions en la resta d'estats membres de la Unió Europea ni als productes originaris dels països de l'Associació Europea de Lliure Comerç (AELC), parts contractants en l'Acord sobre l'Espai Econòmic Europeu (EEE) i Turquia.

Disposició transitòria primera. *Termini de comercialització.*

S'admet la comercialització de productes elaborats de conformitat amb el Reial decret 15/1992, de 17 de gener, pel qual s'aprova la reglamentació tecnicosanitària per

a l'elaboració, circulació i venda de begudes refrescants, encara que no s'ajustin al que disposa aquest Reial decret, que hagin estat etiquetats durant l'any següent a l'entrada en vigor d'aquesta reglamentació tecnicosanitària, fins a l'extinció de la seva vida comercial.

Disposició transitòria segona. *Termini de comercialització d'envasos gravats de forma indeleble.*

Els envasos de vidre reutilitzables, en existència, gravats de forma indeleble, poden seguir circulant durant un termini màxim de deu anys a partir de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret, sempre que en els precintes, càpsules, taps o altres parts que s'inutilitzin en obrir l'envàs, figurin les dades de l'etiquetatge obligatori.

Excepcionalment, es permet la circulació d'envasos nous d'aquesta naturalesa, sempre que tinguin un caràcter commemoratiu.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

Queda derogat el Reial decret 15/1992, de 17 de gener, pel qual s'aprova la reglamentació tecnicosanitària per a l'elaboració, la circulació i la venda de begudes refrescants.

Disposició final primera. *Títol competencial.*

Aquest Reial decret té caràcter bàsic, de conformitat amb el que estableix l'article 149.1.16a de la Constitució, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva en matèria de bases i coordinació general de la sanitat, excepte la disposició addicional única, que es dicta a l'empara de la competència exclusiva de l'Estat sobre sanitat exterior, d'acord amb el que disposa l'article 149.1.16a de la Constitució.

Disposició final segona. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 9 de maig de 2011.

JUAN CARLOS R.

El ministre de la Presidència,
RAMÓN JÁUREGUI ATONDO